

РЕШЕНИЕ

№ 2314

гр. София, 08.04.2016 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в публично заседание на 05.04.2016 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Светла Гечева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **2551** по описа за **2016** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл.145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

С. К., [дата на раждане] в [населено място], А., изразява недоволство от Решение № 257/ 05.02.2016г. на заместник председателя на Държавна агенция за бежанците, с което е отказано да ѝ бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са въведени оплаквания, че решението е произнесено при съществени нарушения на процесуалните правила и неправилно приложение на материалния закон – отменителни основания по чл.146, т.3 и 4 АПК, които не са аргументирани с конкретни фактически твърдения. С позоваване на пар. 196 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец подателката ѝ счита, че добросъвестно е изложила своята история пред административния орган и е положила всички усилия да му съдейства в рамките на производството. Пропускът на ответника да изпълни задълженията си по чл.75, ал.2 от ЗУБ налага отмяна на акта и връщане на преписката на административния орган за произнасяне по искането за закрила.

Ответникът, заместник председателят на Д., чрез представител по пълномощие, отрича основателността на жалбата.

Прокурорът от СГП дава заключение за законосъобразност на оспорения административен акт.

От фактическа страна се установява:

Началото на разглежданото производство е поставено на 11.06.2015г., когато С. К. се

обърнала към Д. с искане за закрила.

С регистрационен лист рег. № УП-5078/ 11.06.2015г. тя е регистрирана в Д. с имената С. К., гражданка на А., етническа принадлежност – арменец, дата и място на раждане – 11.07.1994г. в [населено място], А.; религия – григорянин – апостолическа църква; основно образование; ученик; семейно положение - неомъжена; езици, които владее – български, английски и немски. С декларация по чл.30, т.3 ЗУБ жалбоподателката е декларираща под наказателна отговорност по чл.313, ал.1 НК, че е гражданка на А., [дата на раждане] в [населено място], А., семейното ѝ положение е неомъжена. На 11.06.2015г. С. К. е получила срещу подпис копие от Указания относно реда за подаване на молба за статут, процедурата, която ще се следва, правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република Б. с приложен Списък с адреса на Представителството на ВКБООН в С. и координатите на неправителствени организации, работещи с бежанци и чужденци, подали молби за статут с приемни в Д.. Съставена е ЕВРОДАК дактилоскопна карта.

С протокол рег.№ УП-5078/ 03.07.2015г. е удостоверено провеждане на интервю, в рамките на което жалбоподателката посочила, че е арменка, родена в [населено място]. В А. живеят баба ѝ, вуйчо ѝ, братовчеди, едната ѝ леля. След развода на родителите ѝ бащата на К. също живее в А.. Страната оспорващата напуснала през лятото на 1999г. по време на туристическо пътуване с родителите и брат си. Скоро след пристигането им в Б. брат ѝ започнал да посещава училище, по-късно тя също. Запитана относно нови обстоятелства от съществено значение за личното ѝ положение или относно държавата на произхода ѝ жалбоподателката посочила, че основанията ѝ са същите. Евантуално връщане в А. не би ѝ се отразило добре, тъй като тя не знае арменски език, не може да си представи живота си там, свикнала е да живее в Б. и се счита за интегрирана.

Протоколът е подписан от длъжностното лице от Д., провело интервюто и чужденката, която потвърдила, че то е проведено на разбираем от нея български език, без да съществуват комуникативни пречки и без да има възражения и допълнения по съдържанието му.

С писмо рег. № Т-9950/ 13.07.2015г. съгласно чл.41, ал.1, т.1 ЗДАНС е уведомена Д., че Д. не възражава на лицето, регистрирано в РПЦ – С. с вх. № 3616/ 11.06.2015г. като С. К., да се предостави закрила в Република Б., ако отговаря на условията по ЗУБ.

По преписката е приобщена Справка вх. № 01-10792/ 15.10.2015г., изготвена от Д., Дирекция „Международна дейност“ относно актуалната политическа и икономическа обстановка в А., съставена според Методологията на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището за изготвяне на информация за страните на произход по внимателно подбрани, публично достъпни външни източници, посочени в края ѝ. Справката не съдържа данни за груби нарушения на човешките права. Международната неправителствена организация „Ф. хаус“, изготвяща ежегодни комплексни оценки за свободата на гражданите в страните по света дава за 2015г. на А. следните оценки за спазване: на политическите права - 5; на гражданските свободи – 4; статут на страната – частично свободна. Скалата за оценяване на политическите права и гражданските свободи е от 1 до 7, като 1 е най-високата оценка. Статут на страната се определя от средноаритметично от тях от 1 до 2,5 свободна; от 3 до 5 частично свободна и от 5,5 до 7 несвободна.

На 05.10.2015г. народното събрание на А. одобрява с мнозинство проект за конституционни реформи, предвиждащи промяна на държавното устройство от

президентска към парламентарна република. За поправките са гласували 63,27 на сто, против - 32,36 на сто от избирателите. Главната промяна предвижда преминаването към парламентарна форма на управление. Президентът ще има представителни функции и ще се избира от парламента, но срокът на мандата му ще се увеличи от 5 на 7 години без право на втори мандат. Освен това изборите за парламент няма да се произвеждат от едномандатни мажоритарни избирателни райони, а ще се премине изцяло към пропорционална многопартийна избирателна система. За върховен орган на изпълнителната власт се определя правителството. Президентът ще назначава премиера от предложените от парламентарното мнозинство кандидатури.

В Становище от 28.09.2015г. мл. експерт в РПЦ – С. след преценка на свързаните с личното положение на чужденката и с държавата ѝ по произход данни е обосновал извод, че искането за предоставяне на статут е неоснователно и предлага да бъде отказан статут на бежанец и хуманитарен статут на С. К.. Това предложение е прието от ответника с произнасяне на Решение № 257/ 05.02.2016г., съобщено на адресата си на 25.02.2016г. Жалбата, въз основа на която е образувано делото, е депозирана в администрацията на ответника на 07.03.2016г. и е допустима.

Преди да бъде поставено началото на разглежданото производство спрямо жалбоподателката са произнесени четири административни акта, с които ѝ е отказано предоставяне на бежански и хуманитарен статут. Първото искане за закрила е депозирано от нейната майка в лично качество и като законен представител на децата си В. и С. – вх. № 1937/ 10.08.1999г. С решение № 2129/ 24.02.2000г. на председателя на Агенцията за бежанците при Министерския съвет е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут на молителите. Жалбата срещу цитирания акт е отхвърлена с влязло в сила решение на ВАС. Второто искане за закрила също изхожда от майката на С. К. - вх. № 1213/ 08.04.2003г. до Д. при МС, по което отново е произнесен засягащ жалбоподателката акт – отказ за предоставяне на закрила, оспорването срещу който е с неблагоприятен за нея резултат. За трети път чужденката, чрез своята майка, е поискала да ѝ бъде предоставен статут с молба вх. № 1745 от 24.07.2006г., което производство е прекратено с решение № УП 173 от 25.07.2006г. на интервюиращ орган при Д.. Жалбата срещу цитирания акт е отхвърлена с влязло в сила на 18.02.2008г. решение по адм. дело № 452/2006г. на Софийски окръжен съд.

Четвъртото закрилно производство е иницирано с молба от 13.09.2011г., която е отхвърлена с решение № УП 152/ 15.09.2011г. на интервюиращ орган при Д.. Цитираният акт е отменен с решение на АССГ по адм. дело № 8363/ 2011г. и преписката е върната на административния орган за ново произнасяне по искането, което е сторено с решение № 62/ 26.01.2012г., жалбата срещу което е отхвърлена с влязло в сила на 17.06.2013г. решение на АССГ по адм. дело № 4168/2012г.

Извън преписката по издаване на оспорвания акт други доказателства от значение за предмета на спора по делото не са ангажирани.

При установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението е издадено от компетентен административен орган в хипотезата на делегация съгласно заповед № 03 51/ 22.01.2015г. на председателя на Д.. Спазени са националните и съюзни стандарти за приемането на чужденката като кандидат за международна закрила и процесуалните правила и гаранции по ЗУБ, Директива 2005/85/ЕО на Съвета от 01.12.2005г. относно минималните норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите-членки и Директива 2003/9/ЕО на Съвета от 27.01.2003г. за определяне на минималните

станданти относно приемането на лица, търсещи убежище. Директива 2005/85/ЕО е отменена с чл.53, ал.1 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила, считано при 21.07.2015г. С чл.51, ал.1 от Директива 2013/32/ЕС като краен срок на транспониране на членове 1 – 30, член 31, алинеи 1 и 2 и 6 – 9, членове 32 - 46, членове 49 – 50 и с приложение I е определен 21.07.2015г., а с чл.51, ал.2 за член 31, алинеи 1, 4 и 5 – 20.07.2018г. Изискванията на Директива 2013/32/ЕС са въведени в българското законодателство с § 36 от ДР на ЗИДЗУБ (ДВ, бр.101 от 2015г.), като с § 37 от ПР е предвидено започнатите до влизането му в сила на 16.10.2015г. производства да се довършат по досегашния ред. Аналогично, Директива 2003/9/ЕО е отменена с чл.32, ал.1 от Директива 2013/33/ЕС на Европейския съвет и на Съвета от 26.06.2013г. за определяне на стандарти за приемането на кандидати за международна закрила от 21.07.2015г., при определен с чл.31, ал.1 краен срок за транспонирането ѝ – 20.07.2015г.; въвеждането ѝ във вътрешното право е извършено с § 76 от ДР на ЗИДЗУБ, като с преходното правило по § 77 от ПЗР е предвидено производствата, започнати до влизане в сила на този закон да бъдат довършени по досегашния ред.

На С. К. е разяснена и осигурена възможност да кандидатства за международна закрила, видно от подадената молба вх. № 3616/ 11.06.2015г. до председателя на Д. с искане по чл.59, ал.2 ЗУБ към властите на Република Б. да ѝ се предостави закрила. Това желание е заявено лично от чужденката пред длъжностно лице от Д. съобразно чл.58, ал.3 ЗУБ. Като чужденец, подал молба за статут, тя е регистрирана в Д. и е открито лично дело съгласно чл.61, ал.2 ЗУБ в деня на подаване на молбата. Едновременно с извършване на регистрацията по чл.61, ал.2 ЗУБ на жалбоподателката е връчен екземпляр от Указания относно реда за подаване на молба за статут, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република Б.. Така тя е информирана за процедурата, която ще се прилага в последователните ѝ фази; правата и задълженията ѝ в хода ѝ; последиците при неспазване на нейни задължения и/или при отказ да сътрудничи на Д.; основанията за спирането и прекратяването ѝ.

Не се твърди и не се установява интервюирането на С. К. да е извършено при условия, които не гарантират поверителност по чл.13, ал.2 от Директива 2005/85/ЕО. Взети са необходимите мерки интервюто да се проведе при условия, които дават възможност на кандидата да изложи по последователен начин, максимално изчерпателно всички свои основания за търсената закрила. За това свидетелства съдържанието му, в хода на което оспорващата е могла да представи всички елементи по чл.4, ал.2 от Директива 2011/95/ЕС, обосноваващи молбата ѝ. Следователно и по своята структура като последователни фази, и като отделни извършени в хода ѝ действия тази процедура за предоставяне на международна закрила е надлежно проведена. Не е допуснати нарушения по чл.35 и чл.36 АПК – събрани са наличните по случая доказателства, изяснени са всички заявени от кандидатката обстоятелства във връзка с индивидуалното ѝ положение, взета е предвид актуалната обща информация за държавата на произхода ѝ и е преценена сигурността ѝ.

Решение № 257/ 05.02.2016г. е издадено в писмена форма, мотивирано е с фактическите и правни основания за отхвърляне на молбата. Съгласно чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ са обсъдени както личното положение на кандидатката за международна закрила, така и ситуацията в държавата ѝ по произход.

От съществено значение за предоставяне на статут на бежанец съгласно ЗУБ и Ж. конвенция е съществуването на основателни опасения от преследване по причина на раса, религия, националност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. Преценката следва да е конкретна. Задължение на искащия убежище е да представи необходимите елементи за оценка на истинността на изброените факти и обстоятелства. След като достоверността на твърденията му бъде достатъчно добре установена, не е необходимо да се търсят детайлни потвърждения на изложените факти, съмненията следва да се разрешават в полза на искащия убежище, освен ако няма основателни причини това да не се прави. Фактите и обстоятелствата за целите на предоставянето на статут на бежанец следва да се оценяват в сътрудничество с молителя.

Понятието "преследване" по смисъла на чл.8, ал.4 и ал.5, дефинирано като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторемост, като съгласно ал.5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, законови, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, което би довело до извършване на деяния по чл.12, ал.1, т.1-3. За да може да се квалифицират като преследване по смисъла на чл.8 ЗУБ, събитията, които са претърпени или представляват заплаха, трябва да: - са достатъчно тежки, според тяхното естество или повторение, или да представляват сериозно посегателство на правата на човека, например живота, свободата или физическата цялост, или след преглед на всички елементи в досието се установи, че те очевидно не позволяват на лицето, което ги е претърпяло, да продължи да живее в страната по произход, и - се основават на една от причините за преследване по чл.8 раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политически убеждения. Понятието раса включва принадлежност към различни етнически групи. Като общо правило може да се приеме, че преследването е на расова основа, когато преследвачът възприема обекта на преследването като принадлежащ към друга расова група, различна от неговата, от което произтича действителна или въображаема разлика и това е мотивът на неговите действия. Хипотезата е неотнормирана към разглеждания случай - молителката не навежда каквито и да било доводи в тази насока.

Религия - понятието религия може да се разбира в широк смисъл и да включва теистични, нетеистични или атеистични вярвания. Преследването по религиозни причини може да приеме различни форми, от пълна забрана за практикуване на култа и религиозно образование до тежки дискриминационни мерки срещу лицата, принадлежащи към определена религиозна група. За да има преследване нахвърляването трябва да бъде достатъчно тежко. Търсещата закрила не твърди преследване по отношение на религия.

Националност - не трябва да се разбира изключително в смисъл на гражданство, но също така означава принадлежност към определена група поради културна или езикова идентичност или още чрез връзки с население на друга държава. Бежанската история на С. К. не съдържа твърдения за осъществено преследване по отношение на нейната националност.

Социална група - определена социална група е обикновено съставена от лица от една и съща среда, които имат еднакви навици или еднакъв социален статус и пр.

Опасенията от преследване на това основание може често да се пресичат с опасения от преследване по други причини, например раса, религия или националност. Принадлежността към социална група може да бъде приписвана от преследвача на лицето или на групата, станали жертва на преследването. В разглеждания случай не се инвокира преследване на чужденката поради принадлежността ѝ към определена социална група.

Бе посочено, че като мотив за подаване на разглежданото искане за закрила гражданката на А. сочи своята интегрираност в Б. – касае се за обстоятелство, което е извън предметния обхват на ЗУБ. Това твърдение с основание е възприето от ответника като желание на жалбоподателката да легализира престоя си в страната. По изложените съображения съдът приема, че представените от търсещата закрила факти и обстоятелства не представляват основание за предоставяне на бежански статут по чл.8 от ЗУБ.

Съгласно чл.9, ал.1 ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. С цел да се даде отговор относно наличието на предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, следва да се разгледат в сравнителен план трите вида „тежки посегателства“ по чл. 9, ал. 1 ЗУБ и да се съобрази и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007 г. Използваните в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти относно условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унизителното отнасяне или наказание, наложени на молител“, абсолютно идентични на тези, посочени в ЗУБ обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по-обща опасност от посегателство - по-скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“, термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо

ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата. Това тълкуване, което е в състояние да осигури приложно поле, присъщо на член 15, буква в) от Директивата, не се опровергава от формулировката на съображение 26 от нея, според което опасностите, на които изобщо е изложено населението или част от населението на една страна, обикновено не представляват сами по себе си индивидуални заплахи, които могат да бъдат квалифицирани като тежки посегателства. Макар това съображение да предполага, че само обективното констатиране на свързана с общата ситуация в дадена страна опасност по принцип не е достатъчно за установяване, че прогласените в член 15, буква в) от Директивата условия са изпълнени по отношение на определено лице, неговата редакция чрез използването на израза „обикновено“ все пак допуска хипотезата за извънредна ситуация, която би се характеризирала с толкова висока степен на опасност, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че това лице индивидуално би се изложило на разглежданата опасност. И. характер на тази ситуация се потвърждава и от факта, че съответната закрила е субсидиарна и според общия смисъл на член 15 от Директивата, тъй като дефинираните в букви а) и б) от този член посегателства предполагат ясна степен на индивидуализация. Макар несъмнено да е вярно, че колективни фактори играят съществена роля за прилагането на член 15, буква в) от Директивата, в смисъл, че съответното лице спада, както други лица, към кръг от потенциални жертви на безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт, това не променя факта, че тази разпоредба трябва да представлява обект на систематично тълкуване в съответствие с другите две посочени в член 15 ситуации и следователно трябва да се тълкува в тясна връзка с тази индивидуализация.

В чл.75, ал.2 ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут от страна на директора на Държавната агенция за бежанците се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. В конкретния случай това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на фактите и обстоятелствата, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, в частност - предоставяне на хуманитарен статут. В оспорения акт е направена преценка на ситуацията в страната, чрез позоваване на справка от дирекция „Международна дейност“, данните в която сочат, че А. не е в състояние на вътрешен или международен въоръжен конфликт, който да е основание за предоставяне на хуманитарна закрила на базата на общата ситуация.

При горния анализ се налага извод за липса на основания по чл.146 от АПК, обуславящи унищожаемост на оспорения административен акт.

Мотивиран така, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. К., [дата на раждане] в [населено място], А.,
срещу решение № 257/ 05.02.2016г., издадено от заместник председателя на
Държавна агенция за бежанците,.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния
административен съд в 14-дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: